

Західнодонбаський інститут
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Кафедра економіки та фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Західнодонбаського
Інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
Н.В. Житник
«20» вересня 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінанси

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань

0305 «Економіка та підприємництво»

Напрямок підготовки

6.030505 Управління персоналом та економіка праці

Павлоград
2016

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси» для студентів галузі знань 0305 Економіка та підприємництво, напрям підготовки: 6.030505 Управління персоналом та економіка праці, 2016 року.

Розробник(и) програми: Бойко Т.Ю. к.е.н., доцент кафедри управління персоналом та менеджменту, ст. викладач кафедри економіки та фінансів Люта К.Є.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки та фінансів.
Протокол № 1 від «31» серпня 2016 р.

Робочу програму затверджено Вченою радою Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
“20” вересня 2016 року, протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 Б2УЕПМ-2	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво» (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці»		
Модулів – 2	Спеціалізація (професійне спрямування): «Економіка та управління персоналом»	Рік підготовки:	
		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Семестр	
Загальна кількість годин денна– 144 заочна -144 заочна*-120		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	48 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Лабораторні	
		---	---
		Самостійна робота	
		72 год.	144/110* год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	год.
Вид контролю: іспит/залік*			

Примітка.

*-для Б2УЕПМ

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 60%

для заочної форми навчання – 47%

для Б2УЕПМ- 92%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Фінанси” є формування у студентів напряму підготовки 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці» поняття про фінансову науку, фінансову політику держави, фінансовий ринок, фінансовий механізм, державний бюджет, за допомогою якого здійснюється розподіл та перерозподіл грошових ресурсів, а також їх використання в різних галузях народного господарства.

Завданням навчальної дисципліни є засвоєння студентами теоретичних основ фінансів, оволодіння знаннями закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання, домогосподарств, застосування їх на практиці фінансової роботи; визначення сукупності заходів щодо забезпечення використання фінансів як важелів економічної політики держави.

Предметом навчальної дисципліни є економічні відносини з приводу формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих фондів у грошовій формі.

При вивченні дисципліни студенти повинні **знати:**

- сутність та функції фінансів;
- види фінансових ресурсів;
- сутність фінансового ринку;
- структуру фінансових установ;
- складові бюджетної системи;
- державне регулювання фінансового механізму та ін.

Студенти повинні **вміти:**

- використовувати на практиці набуті знання для прийняття управлінських рішень;
- визначати умови регулювання статей державного бюджету для успішного розвитку економіки держави;
- оволодіти методикою визначення дивідендів за простими та привілейованими акціями на підприємствах різних форм власності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методичні основи теорії фінансів

Тема 1.1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії

Предмет фінансів. Історія їх розвитку. Завдання фінансів. Функції фінансів на сучасному етапі. Призначення та роль фінансів в умовах ринку.

Тема 1.2. Генезис і еволюція фінансів

Докейнсіанські теорії фінансів. Економічна теорія Джона Кейнса. Неокейнсіанці та сутність їх теорії. Неокласичні теорії фінансів. Пост кейнсіанські теорії фінансів.

Тема 1.3. Сутність та структура фінансових ресурсів

Поняття фінансових ресурсів. Структура фінансових ресурсів та джерела їх формування. Ефективність використання фінансових ресурсів.

Тема 1.4. Фінансове право та фінансова політика

Сутність та завдання фінансової політики. Основні елементи та види фінансової політики. Принципи фінансової політики в умовах регулювання економіки.

Тема 1.5. Фінансовий механізм

Поняття фінансового механізму. Характеристика основних складових фінансового механізму. Структура фінансового механізму.

Тема 1.6. Фінансова система України

Сутність та структура фінансової системи України. Основні функції Мінфіну, НБУ, ДПА, фондової біржі та державної комісії з ЦП. Управління фінансовою системою в умовах ринкової економіки.

Тема 1.7. Податки. Податкова система та принципи оподаткування

Сутність та призначення податків. Основні види податків та механізм їх обчислення. Функції податків. Характеристика елементів податку. Податкова політика та її напрями. Прямі і непрямі податки. Інші види податків і зборів

Тема 1.8. Бюджетна система та її структура

Становлення і розвиток бюджетної системи. Функції, принципи побудови та призначення бюджету. Бюджетні ресурси держави їх планування і прогнозування. Бюджетний устрій та бюджетна класифікація. Сутність бюджетного процесу в Україні.

Сутність та призначення бюджету держави. Значення державного бюджету. Об'єкти і суб'єкти бюджетних відносин. Бюджетний устрій та бюджетна система. Принципи побудови бюджетної системи. Місцеві бюджети України. Функції місцевих бюджетів. Зведений бюджет: сутність та призначення.

Змістовний модуль 2. Основні елементи фінансів держави

Тема 2.1. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання

Теоретичні основи становлення та розвитку місцевих фінансів. Суть місцевих фінансів, їх склад і роль у здійсненні політики зміцнення економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань в умовах ринкових відносин. Фінансові ресурси місцевого самоврядування.

Місцеві бюджети – основа місцевих фінансів України. Доходи місцевих бюджетів України. Загальнодержавні податки і збори, закріплені за місцевими бюджетами. Фінанси підприємств комунальної форми власності, як складова місцевих фінансів.

Міжнародні принципи і вимоги до фінансового забезпечення діяльності місцевого самоврядування.

Тема 2.2. Соціальні позабюджетні фонди

Сутність державних цільових фондів. Система централізованих фондів цільового призначення.

Джерела мобілізації коштів у державні цільові фонди. Принципи організації централізованих фондів фінансових ресурсів. Класифікація цільових фондів. Постійні фонди. Тимчасові фонди.

Тема 2.3. Сутність фінансів підприємства в умовах ринку

Поняття фінансів підприємства. Місце фінансів підприємства у фінансовій системі країни. Структура фінансових відносин, що мають місце на підприємстві.

Поняття фінансових ресурсів підприємства. Поділ джерел формування фінансових ресурсів підприємства на власні та залучені. Грошові надходження підприємств.

Економічний зміст прибутку та його склад. Фактори формування прибутку. Інвестиційна діяльність на підприємстві.

Тема 2.4. Страхування. Страховий ринок.

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Функції страхування. Суб'єкти страхових відносин: страховик, страхувальник, застрахований отримувач. Форми і методи страхового захисту. Система страхових фондів. Класифікація страхування за об'єктами і за ознакою ризику. Принципи обов'язкового і добровільного страхування. Страхування майна юридичних і фізичних осіб, його види і форми.

Страховий ринок. Поняття страхового ринку і його організаційна структура. Учасники страхового ринку.

Тема 2.5. Фінансовий ринок.

Сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації і розподілі фінансових ресурсів. Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні. Суб'єкти фінансового ринку.

Структура фінансового ринку. Грошовий ринок. Ринок кредитних ресурсів. Фондовий ринок як найважливіший сегмент фінансового ринку. Первинний і вторинний фондовий ринок, їх призначення. Біржовий і позабіржовий ринок цінних паперів.

Тема 2.6. Фінансовий менеджмент.

Передумови виникнення фінансового менеджменту як науки. Функції та методи фінансового менеджменту. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Функціональні обов'язки фінансового менеджера.

Тема 2.7. Міжнародні фінанси.

Сутність, призначення і роль міжнародних фінансів. Світові фінансові потоки: валютні, кредитні, фінансові ринки. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси країн і регіонів.

Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями. Проблеми гармонізації фінансів України відповідно до критеріїв і стандартів Європейського співтовариства. Міжнародний фінансовий ринок: міжнародний ринок грошей (валютний ринок), міжнародний ринок кредитних ресурсів, міжнародний ринок цінних паперів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Методичні основи теорії фінансів										
Тема 1.1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії	4	2			2	4/2*				4/2*
Тема 1.2. Генезис і еволюція фінансів	7	2			5	6/4*				6/4*
Тема 1.3. Сутність та структура фінансових ресурсів	7	2			5	4/2*				4/2*
Тема 1.4. Фінансове право та фінансова політика	6	2			4	4/2*				4/2*
Тема 1.5. Фінансовий механізм	4	2			2	7/5*				7/5*
Тема 1.6. Фінансова система України	6	2	2		2	9/11*	2			7/9*
Тема 1.7. Податки. Податкова система та принципи оподаткування	18	6	2		10	16/16*				16/16*
Тема 1.8. Бюджетна система та її структура	18	6	4		8	20/27*	2	2		16/23*
Модульний контроль № 1	4	-	2		2					
Разом за модулем 1	74	24	10		43	70/69*	4	2		64/63*
Змістовний модуль 2. Основні елементи фінансів держави										
Тема 2.1. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	11	4	2		5	9/7*				9/7*
Тема 2.2. Соціальні позабюджетні фонди	12	4			8	12/6*		-		12/6*
Тема 2.3. Сутність фінансів підприємства в умовах ринку	12	6	2		4	10/8*	-	-		10/8*
Тема 2.4. Страхування. Страховий ринок	9	2	2		5	7/7*	-	-		7/7*
Тема 2.5. Фінансовий ринок	7	2	2		3	12/12*	2	2		8/8*
Тема 2.6. Фінансовий менеджмент	8	2	2		4	9/4*				9/4*
Тема 2.7. Міжнародні фінанси	7	4	2		1	9/4*				9/4*
Модульний контроль № 2	4	-	2		2	6/3*				6/3*
Разом за модулем 2	70	24	14		32	74/51*	2	2		70/47*
Всього годин	144	48	24		72	144/120*	6	4		134/110*

*- для БЗУЕПМ

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	не передбачено навчальним планом	
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назви теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи формування фінансової системи держави			
1.	Тема 1.6. Практичне заняття 1. <i>Фінансова система України.</i> Визначення показників діяльності та функцій Міністерства фінансів України, Національного банку України, Державної податкової адміністрації, фондової біржі та державної комісії з цінних паперів.	2	-
2.	Тема 1.7. Практичне заняття 2. <i>Податки. Податкова система та принципи оподаткування.</i> Розрахунок основних видів прямих та непрямих податків: ПДВ, акцизного збору, податку на прибуток, транспортних податків. податку на майно та нерухомість тощо.	2	-
3.	Тема 1.8. Практичне заняття <i>Бюджетна система та її структура.</i> Визначення об'єктів і суб'єктів бюджетних відносин. Використання основних етапів бюджетного процесу для складання Державного бюджету України	4	2
Змістовний модуль 2. Основні елементи фінансів держави			
4.	Тема 2.1. Практичне заняття 5. <i>Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання</i> Визначення сутності та значення місцевих фінансів в економічному і соціальному розвитку регіонів. Визначення структури доходів місцевих бюджетів. Поняття комунальної власності	2	-
5.	Тема 2.3. Практичне заняття 6. <i>Сутність фінансів підприємства в умовах ринку.</i> Розрахунок показників фінансового стану підприємства: автономії, фінансової стійкості, платоспроможності, ліквідності, незалежності. Визначення стану банкрутства в умовах ринку.	2	-
6.	Тема 2.4. Практичне заняття 7. <i>Страховання. Страховий ринок</i> Визначення сутності, принципів, видів та роль	2	-

	страхування. Галузі страхування.		
7.	Тема 2.5. Практичне заняття 8. (з.ф.н.-2) <i>Фінансовий ринок</i> Визначення сутності і функцій фінансового ринку, окремих його сегментів. Розрахунки по цінним паперам.	2	2
8.	Тема 2.6. Практичне заняття 9. <i>Фінансовий менеджмент</i> Визначення сутності та функцій фінансово менеджменту. Передумови виникнення фінансового менеджменту як науки.	2	
9.	Тема 2.7. Практичне заняття 10. <i>Міжнародні фінанси.</i> Визначення сутності і ролі міжнародних фінансів. Проблеми гармонізації фінансів України відповідно до критеріїв і стандартів Європейського співтовариства	2	-
	Модульний контроль	4	-
	Всього	24	4

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	не передбачено навчальним планом	
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	2	3	4
1	Тема 1.1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії	2	4/2*
2	Тема 1.2. Генезис і еволюція фінансів	5	6/4*
3	Тема 1.3. Сутність та структура фінансових ресурсів	5	4/2*
4	Тема 1.4. Фінансове право та фінансова політика	4	4/2*
5	Тема 1.5. Фінансовий механізм	2	7/5*
6	Тема 1.6. Фінансова система України	2	7/9*
7	Тема 1.7. Податки. Податкова система та принципи оподаткування	10	16/16*
8	Тема 1.8. Бюджетна система та її структура	8	16/23*
9	Тема 2.1. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	5	9/7*
10	Тема 2.2. Соціальні позабюджетні фонди	8	12/6*
11	Тема 2.3. Сутність фінансів підприємства в умовах ринку	4	10/8*
12	Тема 2.4. Страхування. Страховий ринок	5	7/7*
13	Тема 2.5. Фінансовий ринок	3	8/8*
14	Тема 2.6. Фінансовий менеджмент	4	9/4*

15	Тема 2.7. Міжнародні фінанси	1	9/4*
16	Підготовка до контрольних робіт	4	12/6*
	Разом	72	134/110*

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання – це різновид самостійної роботи, яка визначається як навчальна діяльність студента, спрямована на вивчення і оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без участі викладача. Характерними ознаками цього є наявність завдання і цільової установки на його виконання. Кожному студенту індивідуально видаються питання для дискусій для підготовки доповідей, інформаційних повідомлень з проблемних питань, а також завдання за складанням комплексного (тематичного) кросворду.

Індивідуальне завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення навчальної дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Виконання студентом індивідуального завдання має бути підпорядковане певним вимогам, а саме таким, як:

1) *розвиток мотиваційної установки*. Мотиваційна установка – це вироблення в особі внутрішньої потреби в постійній самостійній роботі і, головне, досягнення певних результатів задоволення цієї потреби;

2) *систематичність і безперервність*. Тривала перерва в роботі з навчальним матеріалом негативно впливає на засвоєння знань, спричиняє втрату логічного зв'язку з раніше вивченим. Несистематичність самостійної роботи унеможливорює досягнення високих результатів у навчанні. Тому студент повинен звикнути працювати над навчальним матеріалом постійно, не випускати з поля зору жодної з навчальної дисциплін, вміло поєднувати їх вивчення;

3) *послідовність у роботі*. Послідовність означає чітку упорядкованість, черговість етапів роботи. Не закінчивши вивчення однієї книги, не можна братися за іншу, далі за третю. Розкиданість і безсистемність читання породжують поверховість знань, унеможливають тривале запам'ятовування прочитаного.

При читанні конспекту лекцій, монографії, підручника, статті, навчального посібника не повинно залишатися нічого нез'ясованого. Не розібравшись хоча б в одному елементі системи міркувань автора книги, студент не зможе надалі повноцінно засвоювати навчальний матеріал;

4) *правильне планування самостійної роботи, раціональне використання часу*. Чіткий план допоможе раціонально структурувати виконання індивідуального завдання, зосередитися на найсуттєвіших питаннях.

Індивідуальне завдання припускає наявність таких елементів: практичної значущості; комплексного системного підходу до вирішення завдання; теоретичного використання передової сучасної методології і наукових розробок; наявності елементів творчості.

Студент у процесі роботи виробляє власний стиль, взявши до його основи наукову організацію праці. Економії часу сприяють знання основ комп'ютерної грамотності, бібліографії, система забезпечення обов'язковою літературою, вміння використовувати відповідні методи, способи і прийоми роботи.

Виконання індивідуального завдання сприяє формуванню у студентів інтелектуальних якостей, необхідних майбутньому фахівцю, виховує у студентів стійкі навички постійного поповнення своїх знань, самоосвіти, сприяє розвитку працелюбності, організованості й ініціативи, випробує його сили, перевіряє волю, дисциплінованість тощо.

Тематика доповідей

1. Державні фінанси України.
2. Сучасна світова наукова фінансова думка.
3. Вплив фінансів на суспільне виробництво.

4. Роль фінансів у забезпеченні структурної перебудови економіки України.
5. Роль фінансів у розвитку соціальної сфери.
6. Фінансовий механізм регулювання ринкових відносин.
7. Проблеми оздоровлення фінансів України в період переходу до ринкової економіки.
8. Фінансове регулювання підприємницької діяльності.
9. Фінансова система України і перспективи її розвитку.
10. Вплив фінансів на ресурсозбереження.
11. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності підприємства.
12. Баланс фінансових ресурсів і витрат держави.
13. Фінансове планування на підприємствах в умовах ринку.
14. Територіальне фінансове планування і проблеми його вдосконалення.
15. Формування і використання прибутку підприємств (в розрізі окремих галузей).
16. Фінансовий контроль і його основна роль у фінансовій діяльності.
17. Доходи населення і їх роль у наповненні бюджетів.
18. Державний кредит і його роль у формуванні фінансових ресурсів держави.
19. Пенсійний фонд, його формування і використання.
20. Фінансові проблеми медичного страхування.
21. Соціальне страхування в системі ринкових відносин.
22. Фінансовий ринок України і перспективи його розвитку.
23. Фінансові резерви і їх значення в розвитку економіки.
24. Фондовий ринок України і перспективи його розвитку.
25. Державні і суспільні фонди цільового призначення.
26. Фінансова політика України на сучасному етапі.
27. Роль податків у системі доходів Державного бюджету України.
28. Місцеві податки і збори, їх роль в формуванні місцевих бюджетів.
29. Роль бюджету в економічному і соціальному розвитку держави.
30. Бюджетний процес і проблеми його удосконалення.
31. Державний борг України та механізм його обслуговування.
32. Фінансове забезпечення місцевого господарства.
33. Доходи державного бюджету України (місцевого бюджету).
34. Фінансові ресурси підприємств, їх формування і використання в умовах ринкових відносин.
35. Страховий ринок і його вплив на фінансову систему України.
36. Майнове страхування в умовах ринку.
37. Державна фінансова політика у сфері малого підприємництва.
38. Фінансування соціального захисту населення.
39. Фінансові методи регулювання економіки.
40. Місцеві бюджети і між бюджетні відносини.
41. Видатки державного бюджету України (місцевого бюджету).
42. Фінансові проблеми місцевих органів влади та шляхи їх розв'язання.
43. Фінансове оздоровлення економіки України у період розвитку ринкових відносин.
44. Фінанси державних підприємств та організацій.
45. Формування і використання фонду соціального захисту населення.
46. Роль державного бюджету у формуванні і використанні фінансових ресурсів держави.
47. Економічна природа та призначення міжнародних фінансів.
48. Міжнародний фінансовий ринок і його вплив на розвиток світового господарства.
49. Вплив державного боргу на фінансове становище держави.
50. Фінансова безпека України.
51. Дефіцит держбюджету України: проблеми скорочення.
52. Актуальні проблеми фінансів України на сучасному етапі.
53. Особливості і тенденції розвитку національної системи страхування банківських вкладів в умовах Євро інтеграції.
54. Ринок фінансових послуг України: етапи становлення і тенденції розвитку.

55. Порівняльна характеристика державних фінансів України із зарубіжними країнами.
56. Причини виникнення дефіциту бюджету та шляхи їх покращення.
57. Формування фонду нагромадження та використання фонду споживання на рівні підприємства.
58. Фінансова допомога та інвестування фінансовій системі України міжнародними організаціями.
59. Перспективи розвитку страхового ринку в Україні та обіг в даній сфері фінансових ресурсів.
60. Проблеми становлення та розвитку венчурного капіталу в Україні.
61. Становлення та розвиток казначейської системи в Україні.
62. Проблеми і перспективи розвитку ринку державних цінних паперів.
63. Фінансові проблеми формування і розвитку аграрного ринку.
64. Ринок цінних паперів в умовах фінансової глобалізації.
65. Розвиток фондового ринку країн Європи та його використання в Україні.
66. Роль та місце фінансових послуг у структурі фінансового ринку.

10. Методи навчання

Для проведення лекційних та практичних занять з навчальної дисципліни «Фінанси» використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням:

- мультимедійної слайдової презентації;
- роздаткового матеріалу;
- дискусійного обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань та кейсів;
- складання графічних схем;

11. Форми і методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають:

- два теоретичних питання;
- 10 тестових завдань (одна правильна відповідь з трьох запропонованих);

Контроль самостійної роботи проводиться:

з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;

з практичних занять – за допомогою перевірки виконаних завдань;

за індивідуальним дослідним завданням – за допомогою перевірки та захисту реферату за обраною темою.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки

12. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекції, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу і виконання індивідуальних завдань.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться у таких формах:

1. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять.

2. Оцінювання самостійної роботи студента:

-опрацювання питань для самостійного вивчення;

-підготовка доповіді з проблемних питань;

-складання тематичного кросворду

3. Проведення проміжного тестування.

4. Проведення поточного контролю.

5. Проведення підсумкового контролю за змістовними модулями.

6. Проведення підсумкового письмового іспиту.

Оцінювання знань студентів під час семінарських і практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

а) систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру над вивчення програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;

б) виконання завдань для самостійного опрацювання;

в) рівень виконання модульних завдань.

При оцінюванні практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Самостійна індивідуальна робота оцінюється за критеріями: самостійності виконання; логічності та деталізації плану; повноти й глибини розкриття теми; наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми тощо); кількості використаних джерел (не менше десяти); використання цифрової інформації та відображення практичного досвіду; наявності конкретних пропозицій; якості оформлення.

Тестовий контроль проводиться за результатами вивчення теми. При проведенні поточного тестування визначається рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни. Тестові завдання охоплюють провідні теми, які вивчаються в межах навчальної дисципліни.

Формат тестових завдань поділяється на:

- завдання закритої форми із запропонованими відповідями, із яких вибирають одну правильну;
- завдання відкритої форми з вільно конструйованими відповідями.

Тестові завдання розрізняються за принципом побудови відповіді.

I. Тестові завдання на відновлення відповідності частин становлять модифікацію тестових завдань з множинним вибором і подаються у вигляді двох чи більше колонок слів, фраз, графічних зображень, цифрових або літерних позначень тощо.

II Тестові завдання з множинними відповідями "правильно – неправильно" передбачають, що відповіді або рішення можуть бути тільки правильними або неправильними. За ними тестується глибина знань, розуміння різних аспектів явищ, процесів тощо.

III. Тестові завдання відкритого типу передбачають вільні відповіді тестованих, є завданнями без запропонованих варіантів відповідей і використовуються для виявлення знань термінів, визначень, понять і т. д.

Тестові завдання для проміжного тестового контролю обираються за відповідними модулями з загального переліку.

Підсумковий контроль за змістовними модулями здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час семінарських та практичних занять згідно з графіком навчального процесу та виконання самостійної роботи.

Лекційний модульний контроль здійснюється в письмовій формі за відповідними картками, зміст яких містить питання всіх тем модуля.

Загальна оцінка за практичну та лекційну складову поточного модульного контролю розраховується як середня отриманих студентом оцінок.

13. Розподіл балів, що присвоюються студентам ДФН

Модуль №1						Модуль №2								Екзамен	СУМА
Поточне оцінювання						Поточне оцінювання									
T6	T7	T10	T12	С.р.	М.к.	T13	T15	T16	T17	T18	T19	С.р.	М.к.	40	100
3	3	3	3	10	8	2	2	3	3	3	3	6	8	40	100

T6, T7 ... T19 – теми змістовних модулів,
С.р -самостійна робота, М.к. – модульний контроль, Інд.р-індивідуальна робота

ЗФН

Поточне тестування та самостійна робота										Інд. робота	Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
									МК	40	40	100
									20			
60												

Шкала оцінювання за в КМСОНП та ECTS

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі. Критерії оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа:

0%-10% - завдання не виконано;

до 40% - завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

до 60% - завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки в розрахунках або методиці;

до 80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

до 100% - завдання виконано повністю, правильно, вчасно і без зауважень.

Кожний вид роботи оцінюється за наведеною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів робіт.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C	добре	зараховано

68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення дисципліни

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Фінанси» включає:

- опорний конспект лекцій на паперовому носію;
- опорний конспект лекцій на електронному носію;
- методичні рекомендації до виконання самостійної роботи на паперовому носію;
- друкований роздатковий матеріал.

15. Рекомендована література

Основна література

1. Базилевич В. Д. Баластрик Державні фінанси : навч. посібн. / Базилевич В. Д. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : Атіна, 2004. – 368 с.
2. Бедь В.В, Когут Ю.М. .Фінанси: Навч.методич. посіб. Для самостійного вивчення дисципліни. К: МАУП 2004.
3. Біла О.Г., Чуй І.Р. Фінанси : Навчальний посібник (Рекомендовано МОН України) - Львів: «Магнолія 2006» -2017. – 390с.
4. Василик О. Д. Державні фінанси України : підручник / О. Д. Васи-лик, К. В. Павлюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 608 с.
5. Венгер В.В. Фінанси: Навч.посібник К. ЦУЛ., 2009
6. Гончаров А. Б. Фінансовий менеджмент : навч. посібн. / Гончаров А. Б. – Х. : ВД "ИНЖЭК", 2003. – 240 с.
7. Гициш Л.В. Финанси: Учеб.пособие К: МАУП, 2001, рус.
8. Гриньова В. М. Фінанси підприємств / В. М. Гриньова, В. О. Кою-да, Т. І. Лепейко. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2001. – 168 с. 56
9. Дикань Л. В. Теория финансов курса "Финанси" : конспект лекций / Дикань Л. В. – Х. : Изд. ХДЭУ, 2001. – 60 с.
10. Касьянова Финансы: Учебное пособие. ДЭГИ. Донецк, 2007
11. Кудряшов В.П. Фынанси: Навч.посібник . Херсон: Олді-плюс, 2002.
12. Опарін В. М. Фінанси : загальна теорія / Опарін В. М. – К. : КНЕУ, 2002. – 240 с.
13. Прохорова Т. П. Финансы : конспект лекций. Ч. 1 / Прохорова Т. П. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2002. – 96 с.
14. Романенко О.Р. Фінанси Підручник. К.ЦУЛ. 2009
15. Фінанси : навч. посібн. для самостійного вивчення дисципліни / О. Р. Романенко, С. Я. Огородник, М. С. Зязюн та ін. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К. : КНЕУ, 2003. – 386 с.
16. Фінанси (теоретичні основи) : підручник / М. В. Грідчина, В. Б. Захо-жай, Л. Л. Осіпчук та ін. ; під кер. і за наук. ред. М. В. Грідчиної, В. Б. Захожая. – К. : МАУП, 2002. – 208 с.
17. Юрій С. І. Бюджетна система України / С. І. Юрій, Й. М. Бескид. – К. : НІОС, 2000. – 400 с.

Додаткова література

18. Александрова М. М. Гроші. Фінанси. Кредит : навч.-метод. посібн. / М. М. Александрова, С. О. Маслова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2002. – 336 с.

19. Александрова М. М. Страхування : навч.-метод. посібн. / Алек-сандрова М. М. – К. : ЦУЛ, 2002. – 208 с.
20. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті / Анд-рущенко В. Л. – Львів : Каменяр, 2000. – 303 с.
21. Аранчій В. І. Фінанси підприємств : навч. посібн. / Аранчій В. І. – К. : ВД "Професіонал", 2004. – 304 с.
22. Бланкарт Шарль. Державні фінанси в умовах демократії. Вступ до фінансової науки / Бланкарт Шарль. – К. : Либідь. – 654 с.
23. Боди Э. Финансы : учебн. пособ. / Эви Боди, Роберт Мертон ; [пер. с англ. В. А. Кравченко]. – М. : Изд. дом "Вильямс", 2000. – 592 с.
24. Василик О. Д. Теорія фінансів : підручник для екон. спец. вищ. закладів освіти / Василик О. Д. – К. : ТОВ "НІОС", 2000. – 416 с.
25. Державні фінанси: теорія і практика перехідного періоду в Центральній Європі / за ред. Юрая Немиця ; пер. з англ. – К. : Основа, 1998. – 542 с. 58
26. Економічна енциклопедія. У трьох томах. Т. 1 / ред. кол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр "Академія", 2000. – 864 с.
27. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 2 / ред. кол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр "Академія", 2001. – 848 с.
28. Моляков Д. С. Теория финансов предприятий : учебн. пособ. / Д. С. Моляков, Е. И. Шохин. – М. : Финансы и статистика, 2000. – 112 с.
29. Нікбахт Е. Фінанси / Нікбахт Е., Гропеллі А. ; [пер. з англ. В. Овсієнка, В. Мусієнка]. – К. : Основа, 1993. – 382 с.
30. Сабіна Н. В. Фінансовий ринок : конспект лекцій для спец. 7.050104 всіх форм навчання / Сабіна Н. В. – Х. : ХДЕУ, 2004. – 92 с.
31. Фінанси: вишкіл студії : навч. посібн. / за ред., докт. екон. наук, проф. Юрій С. І. – Тернопіль : Карт-бланш, 2002. – 358 с.
32. Фінанси підприємств / за ред. Поддєрьогіна А. М. – К. : КНЕУ, 2000. – 460 с.
33. Худолій Л. М. Теорія фінансів : навч.-метод. посібн. / Худолій Л. М. – К. : Європ. ун-т, 2003. – 166 с.
34. Шуляк П. Н. Финансы : учебн. пособ. (с применением структурно-логических схем) / П. Н. Шуляк, Н. П. Белотелова. – 3-е издание, испр. и доп. – М. : Издательско-торговая корпорация "Дашков и К°", 2002. – 455 с.

Ресурси мережі Інтернет

35. ЛигаБизнесИнформ . – Режим доступа : www.liga.net.
36. Налоги и бухгалтерский учет [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.basa.tav.kharkov.ua.
37. Нормативные акты Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.nau.kiev.ua.
38. Право. Украина [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.
39. Украинское право [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.ukrpravo.com.
40. <http://www.google.com.ua>
41. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет з статистики України
42. <http://www.portal.rada.gov.ua> – Верховна Рада України
43. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України